

Pro memoria

ПАМ'ЯТІ ПРОФЕСОРА ТАРАСА САЛИГИ

26 серпня 2023 року українська філологічна спільнота попрощалася із відомим українським літературознавцем, професором кафедри української літератури ім. акад. М.Возняка Львівського національного університету імені Івана Франка Салигою Тарасом Юрійовичем (7.01.1942 – 26.08.2023).

Відійшов у вічність будівничий української гуманітаристики в умовах виходу України із колоніального та тоталітарного дискурсу СРСР, декан філологічного факультету (1995–2004), завідувач кафедри (1991–2021), доктор філологічних наук (1996), доктор філософії УВУ (Мюнхен, 1992), професор Українського Вільного Університету у Мюнхені, заслужений професор Львівського університету (2016), багатолітній член Національної спілки письменників України та член її Правління, дійсний член Наукового Товариства ім. Шевченка (1998), Лауреат премії в галузі літ.-худ. критики ім. О.Білецького (1989), фонду митрополита Андрея Шептицького, корпусу «Воляників-Швабінських» при фундації УВУ в Нью-Йорку, літературної премії ім. Богдана Лепкого, Заслужений діяч науки і техніки України (2002), лицар Ордена Ярослава Мудрого V ступеня (2017), ордена «За заслуги» III ст. (2011), який творив історію кафедри української літератури, філологічного факультету та Львівського університету з 1990 року, прийшовши на викладацьку роботу після спроб у журналістиці, вчительській праці, роботи в Інституті суспільних наук.

Духовне отроцтво Т.Салиги припало на складні часи українського Резистансу, живим свідком його родинної проекції якого став у с.Вікторів Галицького району Івано-Франківської області, а філологічне утвердження розпочалося у шістдесяті роки із публікацій в українській

періодиці (із 1968 р.), де молодий критик намагався актуалізувати творчість своїх сучасників-шістдесятників, із якими зазізнався на філологічному факультеті Львівського університету, коли ще був студентом (1964-1969). А 1978 року у Київському державному університеті відбувся захист кандидатської дисертації «Сучасна українська балада у взаємодіях з баладою російською і білоруською».

«Право на себе» – таку назву мала перша книга ученого, яка побачила світ у 1983 і стала виразом власного підходу до прочитання шістдесятницького генераційного духовного феномена. Автор монографій «У глибинах гармонії» (Київ, 1986); «У спектрі поетичних жанрів» (Київ, 1988); «Микола Вінграновський» (Київ, 1989); «Продовження» (Львів, 1991); «Високе світло» (Львів, 1994); «Імператив» (Львів, 1997); «Відлительний у строфи час» (Львів, 2001); «Вокатив» (Львів, 2002); «Вогнем пречистим» (Львів, 2004); «Петро Скунець: всевіт, гори і він» (Ужгород, 2007); «Франко – каменярь» (Ужгород, 2007); «Воздвиження храму» (Львів, 2008); «Екслібриси Евтерпи» (2010), «І той вогонь, що не згаса» (Ужгород, 2013), «Вогонь, що не згаса...» (Київ, 2017), ... «Отут я жив... Отут могого предка слід... : мозаїка епістол, поетового «я», герменевтики, спогадів, віршів, пісень» (Львів, 2019), «Назустріч блискавкам і грому...» (Львів, 2019), «Де сходяться дороги» (Львів, 2020), «Біг на останній дистанції» (Львів, 2020) та ін, у яких проглядає пристрасний, полемічний профіль науковця, піонера-відкривача нових імен, «білих плям» національної історії та літератури.

Упорядкував та підготував до друку видання: «Балади мужності й відваги: Вибрані балади російських й українських та білоруських письменників. 1941-1945» (Київ, 1975); «Купчинський Р. Заметіль: Повість зі стрілецького життя: [Трилогія]» (Львів, 1991); «Маланюк Є. Поезії» (Львів, 1992); «Стрілецька Голгофа: Спроба антології» (Львів, 1992); «Кравців Б. Поезії» (Львів, 1993); «Дванадцять листів о.Андрея Шептицького до матері» (Львів, 1994); «Слово Благовісту: Антологія української релігійної поезії» (Львів, 1999); «Хмелюк В. Поезії» (Ужгород, 2010); «Є. Маланюк. Повернення» (Львів, 2005), «Дяченко М. (Марко Боеслав). Поезії» (Ужгород, 2011), «Михайло Ситник. Я в Україну повернусь... Відома й невідома лірика» (у співавт. із І.Василишиним, Львів, 2021), «Михайло Ситник. Над Україною палають обрії нові... Поєми» (у співавт. із І.Василишиним, Львів, 2023). Уже за кілька днів до кончини Тарас Юрійович працював над статтею «Із батьківщини рідної втікач, ще й емігрант між втікачами (творчість Михайла Ситника)» для чергового тому ЗНТШ.

1996 року у Львівському університеті відбувся захист докторської дисертації Т.Салиги «Стильова диференціація в західноукраїнському та українському еміграційному поетичному процесі міжвоєнного періоду (1914–1941)».

Професор Салига Тарас Юрійович – редактор наукових збірників ЛНУ ім.І.Франка «Українське літературознавство», «Вісник Львівського Університету. Серія. філологічна», «Літературознавчі зошити. Студії. Публікації. Рецензії. Бібліографія» (Львів). Член спеціалізованої вченої ради зі спеціальності «українська література» на філологічному факультеті ЛНУ. Член спеціалізованої ради зі спеціальності «українська література» на філологічному факультеті Прикарпатського національного університету; член експертної ради ВАК України, член Державної атестаційної комісії (ДАК) при Кабінеті Міністрів, член Експертної ради з гуманітарно-соціальних наук (Київ, Державна акредитаційна комісія), член редколегій та редакційних рад журналу «Дзвін» (Львів), збірників «Прикарпатський вісник НТШ. Слово» (Івано-Франківськ) Прикарпатського університету ім. В.Стефаника, «Наукові записки Волинського Державного Університету» (Луцьк), «Слово і час» (Київ), «Науковий збірник УВУ» (Мюнхен).

Член оргкомітетів наукових конференцій всеукраїнського та міжнародного рівня. Керівник кандидатських (М.Крупача, М.Гуняка, І.Роздольської, І.Старовойт, А.Печарського) та науковий консультант докторських (О.Мішукова, С.Хороба, О.Вертія, І.Роздольської) дисертацій, опонент, автор численних відгуків на автореферати.

Густий фактаж життєтворчості засвідчує, що відійшов у засвіти непересічний творчий чоловік, який перебував у стані постійного «горіння і незгорання» (Н.Бічуя), працював за прикладом академіка Михайла Возняка «як агрегат», відкриваючи українському громадянству широкі дослідницькі горизонти стрілецької літературної творчості, письменства УПА, міжвоєнної галицької поезії, зануреної як у рафінований естетський пошук, так і в ідею чину, сучасного письменства.

Світла пам'ять...

Ірина Роздольська, м. Львів

Щирі слова співчуття з приводу смерті професора Тараса Салиги висловлюють прикарпатські літератори і вчені: Є. Баран, Я. Ткачівський, С. Хороб, Р. Голод, В. Грещук, О. Слоньовська, О. Залевська, Н. Вівчарик, Л. Процюк, І. Козлик, В. Мойсшин, Д. Юсип.